

CALA D'OR (MALLORCA); MARIENE SCHELPELEN ZOEKEN OP HET DROGE

door

F.J. Israël

Na enkele jaren vakantie in Frankrijk (Bretagne, Normandië en Charente-Maritime) te hebben doorgebracht, met tegenvallend weer, besloten we in 1997 een vakantie met zongarantie te genieten. De keuze viel op Cala d'Or op het Spaanse eiland Mallorca. Omdat me bekend was dat de getijdenwerking in de Middellandse Zee veel minder was dan aan de Atlantische kust (waar ik veel fraaie schelpen heb gevonden, dat lukt immers ook met minder mooi weer), schafte ik een snorkeluitrusting aan. Mijn verwachting was dat de schelpen dan wellicht niet op het strand te vinden zouden zijn, maar dat met wat zwem- en duikwerk in de azuurblauwe zee rond Mallorca toch een aantrekkelijke en gevarieerde voorraad mollusken bemachtigd zou kunnen worden.

Teleurstelling

Hoewel ik vele uren van het onderwaterleven heb mogen genieten, bleek mijn verwachting ten aanzien van schelpenvondsten te hoog gespannen. Ofschoon ik mezelf een beginnend amateurverzamelaar noem, is mijn fanatisme om mijn verzameling met mooie stukken en vele soorten uit te breiden erg groot. U kunt zich mijn teleurstelling door de magere hoeveelheid vondsten dan ook vast wel voorstellen. Voeg daarbij de voortdurende strijd en onderhandeling met mijn oudste dochter over de vraag welke van de schaars aangetroffen levende beesten ik uit hun huisje mocht verwijderen. Dit had tot gevolg dat vele beesten met hun behuizing levend wederom het ruime sop mochten kiezen. Het resultaat van wat een prachtige schelpenvakantie had kunnen worden leek al met al rampzalig. Toch bleek door een naar mijn idee bijzondere vindplaats niets minder waar te zijn.

Een gouden vondst !?

Omdat ik op een gegeven moment het zoeken op de kleine strandjes beu was (zie nummers 1,2,3,4 op het kaartje), besloot ik wat in de omgeving te gaan wandelen. Ik kwam daarbij op een rotsig gedeelte tussen Cala Gran en Cala Esmeralda (5 op het kaartje). Deze rotsen lagen circa 4 meter boven de zeespiegel en zaten vol spleten, gaten en scheuren. Tot mijn verbazing vond ik daar, zo'n 20 meter van de zee af, een zeer verweerde schelp met een dode heremietkreeft, naar ik dacht daar neergegooid door een toerist. Even verderop bleken echter meer schelpen te liggen. Na goed kijken in genoemde spleten, gaten en scheuren bleken er zelfs honderden schelpen te liggen, voornamelijk gastropoden. De kwaliteit van de schelpen was erg goed, bij vele was het operculum nog aanwezig. Bij thuiskomst bleek uit de geur die uit de plastic zakjes opsteeg tevens dat er nog vleesresten in diverse schelpen aanwezig waren. Na bestudering bleek dat er van verschillende soorten juvenielen waren. Vrijwel alle vondsten waren niet groter dan circa 2 cm. Determinatie thuis leverde 57 verschillende soorten op (zie bijgevoegde soortenlijst), waarvan ik er 38 nog niet in mijn verzameling had (wat overigens niet zo veel zegt omdat ik pas enkele jaren verzamel).

Raadsel

Ik kon en kan mij niet voorstellen hoe deze schelpen zo hoog boven zeeniveau en zo ver van de zee kant af terecht zijn gekomen. Zou een storm in staat zijn om bijvoorbeeld chitons of *Patella*'s los te slaan van de rotsen op zeeniveau? Maar ik veronderstelde dat als ze op die plek lagen, ze ook op vergelijkbare rotsen elders in Cala d'Or zouden moeten liggen. Dit bleek echter niet het geval te zijn. Mijn vakantie heeft dus niet alleen fraaie schelpen opgeleverd, maar ook een groot raadsel. Graag zou ik dan ook van collega-speurders vernemen of zij een dergelijke vindplaats ook wel eens tegengekomen zijn en wat de verklaring kan zijn voor de slechts lokaal op de rotsen aanwezige schelpen.

Soortenlijst (tussen haken het aantal gevonden exemplaren, d=dublet, k=klep)

Gastropoda

Acanthochitona crinita (1)
Chiton olivaceus (5)
Chiton spec. (1)
Diodora gibberula (3)
Diodora graeca (3)
Diodora italica (2)
Fissurella nubecula (1)
Haliotis tuberculata forma lamellosa (1)
Patella rustica (13)
Patella ulyssiponensis (3)
Gibbula albida (3)
Gibbula ardens (6)
Gibbula divaricata (4)
Gibbula turbinoides (4)
Gibbula umbilicaris (15)
Jujubinus exasperatus (4)
Astraea rugosa (1)
Smaragdia viridis (1)
Littorina neritoides (tientallen)
Alvania cimex (2)
Alvania oranica ? (1)
Turritella turbona (2)
Vermetus spec. (1)
Cerithium vulgatum (circa 60)
Bittium spec. (27)
Trivia pulex (1)
Thais haemastoma (8)
Hexaplex trunculus (4)
Ocenebrina edwardsi (2)

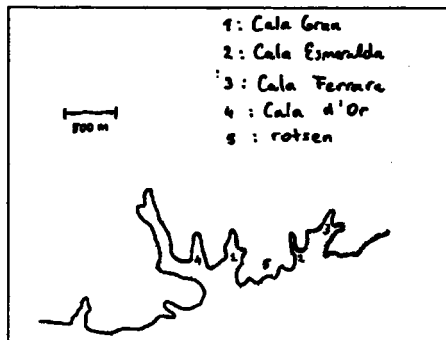
Muricopsis cristatus (9)
Coralliophila meyendorffi (3)
Cantharus dorbignyi (3)
Columbella rustica (circa 150)
Mitrella scripta (2)
Nassarius cuvieri (6)
Nassarius incrassatus (tientallen)
Gibberula miliaria (circa 30)
Gibberula philippii (enkele)
Volvarina mitrella (1)
Mitra cornicula (tientallen)
Vexillum ebenus (13)
Vexillum tricolor (8)
Conus ventricosus (2)

Bivalvia

Arca noae (14k)
Barbatia barbata (6k)
Striarca lactea (1d)
Modiolula phaseolina (1k)
Mytilus edulis (2d, 1k)
Chlamys varia (1k)
Spondylus gaederopus (2k)
Anomia ephippium (1k)
Lima lima (2d)
Limaria hians (1d)
Ostrea edulis (3k)
Chama gryphoides (1d, 3k)
Cardita calyculata (1d, 1k)
Irus irus (1 k)

Rechts: kaartje met vindplaatsen:

- 1: Cala Gran
- 2: Cala Esmeralda
- 3: Cala Ferrara
- 4: Cala d'Or
- 5: rotsen

Summary

In July 1997 the author stayed two weeks at Cala d'Or on Mallorca, Spain. Neither on the beaches (beachcombing), nor in the sea (snorkeling) he found many different species. But on rocks some 4 meters above sealevel he found hundreds of shells, mostly of very fine quality. In total he found 57 different species. On other comparable rocks nearby however he didn't find shells at all. He wonders whether other (amateur) malacologists have similar experiences and/or can offer an explanation for this peculiar find-spot.

Literatuur

- Poppe, G.T. & Y. Goto, 1991 en 1993. European seashells, volumes 1 en 2. Christa Hemmen Verlag.
Nordsieck, F, 1968. Die europäischen Meeres-Gehäuseschnecken., Gustav Fischer Verlag.

Adres auteur:
Söderblomstraat 135,
2131 GD Hoofddorp,
tel. 023 - 5632948